

PARS PRIMA
CONCLUSIONUM
PRACTICABILITUM

~~Ab Johanne Berlichio~~
Secundum Ordinem Constitutionum

DIVI AUGUSTI

Ex Libris Dni Electoris Saxoniae, Jacobi Madriani

DISCUSSARUM, OMNIBUS IN ACADEMIIS, CAMERA IMPERIALI, ALIISQUE JUDICIIS, INPRIMIS VERO IN FORO SAXONICO VER-SANTIBUS, UTILISSIMARUM, ET SUMME NECESSARIARUM.

JUDICIALIA CONTINENS, VEREQUE ET SOLIDE JURIS COMMUNIS, ET SAXONICI, ET utriusque processus differentias demonstrans.

NUNC QUARTUM ET EMENDATIUS EDITA;

MULTISQUE SUPREMI PARLAMENTI DRESDENSIS, Judiciorum Curialium, Facultatum Juridicarum, Scabinatum, & aliorum Judiciorum, decretis, responsis, & observationibus fori quotidianis, plurimum aucta, & locupletata.

Cui novissime accessit ordinatio judiciaria, vulgò Gerichts Ordnung

DN. JOHANNIS GEORGII

Ducis & Electoris Saxoniae Serenissimi, mirà dexteritate elaborata, variis casuum decisionibus illustrata, & exornata.

AUTHORE

MATTHIA BERLICHIO

Schkoëlenfi Thuringo J. U. D.

Cum gemino Indice, uno Conclusionum, altero Rerum & Verborum locupletissimo.

CUM PRIVILEGIO S. CAESARIS MAJESTATIS

LIPSIÆ

Sumptibus Heredum HENNINGI GROSSI Bibliopoli

JENÆ

Typis excudebat GEORGIUS SINGENUS SEDUS.

ANNO M. DC. LI.

R. J. H.

IVS Divinum   IVS Humanum

CONCLUSIONES
Practicabiles
Secundum Ordinem Constitutionum
DIVI AUGUSTI
Electoris Saxoniae
Matthiae Berlichij IV D.
Editio quarta Correctior
Cum Privilegijs
S. Carl. Maiest. & Sereniss.
Electoris Saxoniae
LIPSIÆ
Sumptibus Grolianus
Anno 1652.

IVSTITIA

FERDINANDVS III

FORTITUDO MEA ET LAVS MEA IERONA ET FACTVS EST MIHI IN SALVTEM EXODI. I. S.

Archer fecit

SERENISSIMO ET POTENTISSIMO
PRINCIPIS, AC DOMINO,

DN. JOANNI GEORGIO,

Duci Saxoniae, Juliae, Cliviae, & Montium, Sa-
cri Romani Imperii Archimarschallo & Electori, Landgravio
Thuringiae, Marchioni Misniae, Burggravio Magdeburgensi,
Comiti Marchiae & Ravensburgi, Domino in Raven-
stein, &c. Dn. suo Clemen-
tissimo.

1701

Annus

ANN. CIO. IDC. XXVIII.

MATTHIAS BERLICHIVS

Pictor

Jur. Et

CELEBERRIMUS

SCHIKOPELSENSIS THURINGUS

Symbol.
Dicitur ferre
quidem ante omnia.

Victus hic BERLICHIVS vivit, redonatus in ipse
Bartolus ac Baldus, juris et omne jubar;
Saxonis ut totum Jus clarum reddidit arte:
Reddidit et clarum Jus ita nomen ei.

W. G. G. G.

I.

JURISDICTION

quid, & quotuplex, & quæ ejus
objecta, tam de jure communi,
quàm Saxonico.

SUMMARI.

1. Frustra tractatur de causa controversiarum, si non etiam constet de judice & loco judicii.
2. Jurisdictio unde dicitur, & n. 3.
4. In genere jurisdictio quid, & n. 5. ubi aliorum definitiones recensentur, & partim refutantur.
7. Quot sunt species jurisdictionis?
8. Jurisdictio in specie sic dicta, itemq; mixta & merum imperium quid, quibus competat, & qua ad ea pertineant? remissive.
9. Jure Saxonico quotuplex jurisdictio?
10. Qua pertinent ad superiorem & inferiorem jurisdictionem. & n. 11. 12. 13.
14. Si infans sit expositus, an à superiori, an verò ab inferiori judice debeat alii, & educari.
15. Quam possunt conferre jurisdictionem inferiorem, vel superiorem.
16. Castro simpliciter vel cum jurisdictione concessa, an & quatenus inferior vel superior jurisdictione concessa videatur, remissive.

1. 1. L. qui jurisdictioni 10. ff. de jurisd. l. si fili-
us 12. ff. de vulg. & pupill. substi. Wesenb. in comm.
ff. de jurisd. num. 2. Cunrad. Pinciev. tract. cod. c. 1.
num. 38. & seqq. Vig. ad 9. Præterea i. inst. quibus
non est permitt. facere testamentum. num. 7.

Quamvis sic. in Proem. ff. de jurisd. sub lit. A. in
med. vers. & dicitur jurisdictionis. & in Imperium 3.
ff. cod. num. 3. ibi, secundo quæro. Schneid. tract. de
fend. part. 2. num. 62. Alciat. lib. 2. disp. c. 24. opi-
netur, jurisdictionem dici à juris, & ditione;
quæ est potestas.

Quorum tamen derivatio vera non est: Quia
multi habent jurisdictionem, qui tamen ditionem,
id est, territorium non habent, ut sunt
Rectores Academiæ, Præfeti militum, &
similes.

auth. habita. C. ne filius pro patre. & l. in crimina-
lib. 5. §. 1. l. 6. & l. ult. C. de jurisd. omnium judic.
Pulchrè Nicol. Roer. decis. 127. incip. & videtur pri-
mo. num. 2. & n. seq.

Deinde licet verbum (ditio) hoc in casu acci-
piatur pro potestate, ita, ut jurisdictionis nihil ali-
ud sit, quàm ditionis, i. e. potestas juris, ut Br. d. n. 3.
declarat. Hoc tamen nullum habet sensum, &
rei denominatæ declarationem non complecti-
tur, prout fieret, si derivaretur à ditione & ju-
ris: Cum tamen in jure nostro frequentissimum sit,
ut derivatio & etymologia nominis simul
explicitet & declaret naturam rei nominatæ.

text. expr. in pr. inst. de testament. ordinand. se-
natu 35. §. donatio 1. ff. de mort. causa donat. Vigl.
ad d. pr. n. 4. in med. Herman. Vult. cod. n. 2. & n. seq.

Jurisdictionem in genere sic acceptam defi-
niunt, vel potius describunt, quod sit potestas
de publico introducta cum necessitate juris di-
cendi, & æquitatis statuendæ.

Gl. in l. ff. de jurisd. verb. potest. quam sequuntur
Pratt. Papiens. in forma libelli in actione confess. pro
servit. gl. plenam & omnimodam n. 1. ibi queritur
quid sit jurisdictionis. Cunrad. Pinciev. tract. de jurisd.
c. 2. n. 11. Br. (additis hu verbis æquitatis à persona
publica statuendæ) in proem. ff. de jurisd. sub lit. A.
post pr. vers. est autem jurisdictionis. & in l. ff. cod. n. 3.
ibi, item quæro quid sit jurisdictionis. in pr. & vers. hæc
occasione addas in definitione. Jason. cod. n. 3. sub fin.
vers. nota successore. & n. 4. Feider. Pruckm. consil.
17. incip. porrò ad primam quæst. 2. n. 81. vol. 1.

Sed, ut pace tantorum vitorum dicam, hæc
definitio omnibus suis numeris mihi absoldi

I.

Ulm frustra tractatus de
jure, legibus, & quætionibus,
quibus causæ controversia-
rum decidentur, instituat, nisi
etiam constet de judice, &
loco, ubi quilibet conveniri,
& jus reddi debeat:

l. si idem n. l. ult. ff. de jurisd. l. 2. l. 4. l. 5. C. cod. l. un.
C. si à non compet. judic. l. decem viros 53. C. de decu-
rion. l. un. C. ubi conven. qui certo loco. l. ult. C. ubi in
rem alio. instit. Vult. ad l. C. de jurisd. n. 26. & seq.
Schr. ad. de fend. part. 10. in preamb. n. 2. & seqq. Gail.
lib. un. de arrest. Imper. c. 7. n. 2. vers. fundamentis v.
jurisd. Jason. in d. l. ult. ff. de jurisd. n. 25. & n. seq.

Ideoq; paucissima de jurisdictione & judicio,
antequam ad propositas causarum decisiones &
conclusiones deveniamus, præmittere placuit.

Dicitur autem jurisdictionis à jure dicendo, quasi
dictio juris, à verbo dicere & jus; quoniam is,
qui jurisdictionem habet, jus dicere debet.

LIPSIÆ,
impensis GROSIANORUM
HÆREDUM,

JENÆ,
typis SENGENVVARDI.
ANNO M. DC. LI.